

NOTAT

Dato: 12.11.2019
Arkivkode:
J.postID: 2019252552
Arkivsaksnr: 19/24318

Fra: Kommunedirektøren

Vedrørende: Svar på spørsmål fra SV om øremerkede tilskudd til rusforebyggende arbeid

SV ved representant Dina Larsdatter Knudsen har stilt kommunedirektøren følgende spørsmål:
«Hvor mye koster det å sikre stillingene for å imøtekomme behov for arbeid med rusforebyggende arbeid blant barn og unge, etter at kommunen ikke lenger får øremerkede midler til dette arbeidet?»

Kommunedirektørens svar:*Statlig opptrappingsplan rusfeltet*

Det er anledning for tjenestene å søke tilskudd til kommunal rusarbeid fra Fylkesmannen etter gitte tildelingskriterier: <https://www.helsedirektoratet.no/tilskudd/kommunalt-rusarbeid#soke-eller-rapportere-paa-tilskudd>

Tilskudd gis til lønn til stillinger i inntil fire år. Fra 2017 ble det innført en gradvis årlig nedtrapping for stillinger som ble søkt videreført til 2018 og inntil 2 påfølgende år.

Nedtrappingen er slik det vises i tabellen under med utgangspunkt i 100 % stillingsressurs. Ved reduksjon i stillingsprosent, reduseres tilskuddet tilsvarende.

År	Tilskuddsberegning
År 1	Kr 660 000,- pr stilling inkl kr 10 000 i kompetanseutviklingsmidler
År 2	Kr 550 000,- pr stilling inkl kr 10 000 i kompetanseutviklingsmidler
År 3	Kr 440 000,- pr stilling inkl kr 10 000 i kompetanseutviklingsmidler
År 4	Kr 330 000,- pr stilling inkl kr 10 000 i kompetanseutviklingsmidler

Regjeringen foreslår i statsbudsjettet for 2020 150 millioner kroner til opptrappingsplan for rusfeltet gjennom vekst i kommunenes frie inntekter. For Bærum utgjør dette cirka 3,3 mill.

Kommunedirektøren foreslår i forslag til Handlingsprogram 2020-2023 og i tilleggsinnstillingen at nedtrappingen av tilskudd ikke kompenseres ved å bruke frie inntekter til dette, men at det vurderes en omdisponering av andre stillinger for å imøtekomme behovet best mulig.

Kommunens satsninger innen rusfeltet er følgende:

Tiltakene er forankret i Ruspolitisk handlingsplan 2016-2020.
Den tilskuddsfinansierte økte rusinnsatsen akkumuleres og fordeler seg slik:

Helsetjenester barn og unge:

2006: 0,8 årsverk
2016: 1,8 årsverk
2017: 2 årsverk
2018: 2,5 årsverk

Stillingen opprettet fra 2006 har kommunen vedtatt videreført. Fra 2021 vil stillinger som er tilskuddsfinansierte fra 2016, 2017 og 2018 bortfalle, jf. forslag i handlingsprogrammet.

Stillingen gjennomfører rusforebyggende tiltak, blant annet ved å gi tilbud om urinprøvetaking (ungdomskontrakt) til ungdom med rusbekymring/rusutfordringer.

Det fins to ulike Ungdomskontrakter:

1. Ungdomskontrakt som påtaleunnlatelse:
Ungdommen er pågrepet av politiet påvirket eller i besittelse av illegale rusmidler. Istedenfor påtale/straff kan politiet innvilge ungdommen ungdomskontrakt. Dette er et tilbud til ungdom mellom 15 og 18 år.
2. Frivillig Ungdomskontrakt:
Et tilbud til ungdom opp til 23 år. Dette innebærer kontrakt mellom ungdom, foresatte der ungdommen er under 18 år, helsesykepleier og evt. politiet, men på frivillig grunnlag.

Fra 2016 ble det basert på erfaring definert et behov for å øke tilbudet til målgruppen med å tilby individuell oppfølging, temakvelder for foreldre, hasjavvenningsprogram (HAP) og cannabisprogram for ungdom (CPU), parallelt med ungdomskontrakt.

I tillegg gir Rusforebyggende team undervisning til personell ved skoler og ruskonsulent involveres i områder/skoler med rusutfordringer.

Tidlig innsats/rådgivningstjenesten, Helse og sosial:

2017: 2 årsverk lavterskel skadereduserende tilbud
2018: 2 årsverk lavterskel skadereduserende tilbud
2019: 2 årsverk lavterskel skadereduserende tilbud + 1 årsverk til et tidsavgrenset kartleggingsprosjekt om eldre og rusmidler

Med økt satsning på lavterskeltilbudet Rådgivning rus og psykisk helse har kommunen fanget opp og avhjulpet akutsituasjoner, samt igangsatt tjenester til innbyggere med til tider omfattende rus og psykisk helse utfordringer. Dette er en målgruppe hvor det også ofte sees utfordring på mange av livets områder. Helseteamet i avdelingen følger opp LAR (Legemiddel assistert

rehabilitering) brukere, som trenger tett oppfølging av sin helsesituasjon da flere ikke klarer å benytte seg av fastlegetilbudet

Tall fra Rådgivning rus og psykisk helse for 2018 viser at av totalt 476 henvendelser var 386 henvendelser gjeldende innbyggere som ikke hadde kommunale tjenester fra før.

167 innbygger ble henvist videre til bistand og oppfølging, herunder:

- Tildelingskontoret 48 innbyggere
- Rask psykisk helsehjelp: 35 innbyggere

Nedtrapping i tilskudd vedrørende disse stillingene er i tidligere handlingsprogram vedtatt delvis kompensert og vurderes videreført i ordinær drift.

Den nye innsatsen fra 2019, kartleggingsprosjektet om eldre og rusmidler er tidsavgrenset og dermed ikke foreslått videreført.

Oppfølgingstjenesten psykisk helse og rus, Helse og sosial:

2017: 2 årsverk forsterket ambulant oppfølging

2018: 2 årsverk forsterket ambulant oppfølging

2019: 2 årsverk forsterket ambulant oppfølging + 2 x 0,5 årsverk erfaringskonsulenter

Det sees en økning av ROP lidelser (ROP-lidelse er en samlebetegnelse for samtidig ruslidelse og psykisk lidelse) i Bærum og landet for øvrig. Forsterket oppfølging i ambulant tjeneste medfører at denne innbyggergruppen nås bedre og med tverrfaglig kompetanse. Fra 2019 gjøres det samlet erfaringer med en bredere bruk av erfaringskonsulenter knyttet til psykisk helse og rus i både Oppfølgingstjenesten psykisk helse og rus og NAV.

Nedtrapping i tilskudd vedrørende disse stillingene er i tidligere handlingsprogram vedtatt delvis kompensert og vurderes videreført i ordinær drift.

Kommunedirektøren innstiller på å ikke kompensere fremtidig nedtrapping av de nye årsverkene for erfaringskonsulenter fra 2019. Tiltaket er nytt og vil bli evaluert i løpet av 2 år før det tas endelig stilling til om ressursene videreføres ved omdisponering innenfor rammen.

NAV Bærum:

2017: 8 stillinger Rusveiledere NAV

2018: 8 stillinger Rusveiledere NAV

2019: 7,9 stillinger Rusveiledere NAV + 1 årsverk jobbspesialist og 0,3 årsverk erfaringskonsulent.

Rusveilederne i Nav inngår også i flerfaglige oppfølgende team som på tvers av tjenestene gir en mer samordnet innsats som inkluderer både kommunale og statlige hjelpetiltak. Suksesskriterier for dette teamet er godt og tett samarbeid på tvers av tjenestesteder i kommunen, spesialisthelsetjenesten og samarbeid med frivillige og private aktører som Stabæk Fotball Gatelaget, Askeladden, Frelsesarmeen, Pøbelprosjektet, Arba Inkludering og næringslivet.

En del av arbeidet med målgruppen har vært inntektssikring og bistand til å ivareta sin økonomi. I tillegg til arbeidsrettede tiltak, er innbyggere i målgruppen kartlagt og avklart i forhold til rettigheter til en uføretrygd. Arbeidet har en utstrakt brukermedvirkning og koordineringsarbeid opp mot blant annet fastlege og spesialisthelsetjenester. Brukerne får tilbud om frivillig forvaltning, trekk i trygd eller verge. Flere har ønsket seg et av tilbudene for å sikre at deres utgifter blir betalt, samt at de sikres livsopphold. Målet er at de på sikt skal kunne disponere sine midler selv, men flere har liten erfaring med dette og trenger tett oppfølging for å kunne sørge for dette selv. Rusveilederens bidrag til teamet har vært av stor betydning.

Resultater i prosjektet fra 2017 og til dags dato viser at av 411 personer som har deltatt i prosjektet har:

- 96 deltakere har fått uføretrygd
- 81 deltakere fått egnet og stabil bolig
- 50 deltakere fått jobb

Nav Bærum har også et godt samarbeid med Bærum DPS og egne jobbspesialister som jobber etter metoden «Individuell jobbstøtte». Brukere i behandling ved DPS, har utfordringer ift rus og eller psykisk helse og er motivert for å begynne å jobbe, får individuell oppfølging av jobbspesialist til å finne passende lønnet arbeid. Av 36 personer som har fått slik oppfølging har 17 kommet i jobb. Dette er meget gode resultater på landsbasis.

Nedtrapping i tilskudd er i tidligere handlingsprogram vedtatt delvis kompensert og innsatsen vurderes videreført innenfor rammen. Nedtrapping av nye stillinger fra 2019 foreslås ikke kompensert i Handlingsprogram for 2020-2024. Bruk av erfaringskonsulent vil evalueres i løpet av perioden samtidig med Oppfølgingstjenesten. Nedtrapping av tilskuddsmidler til jobbspesialist vurderes kompensert ved omdisponering innenfor rammen.
